

№1(5)
2025

ÓZBEKISTAN MÁMLEKETLIK KONSERVATORIYASI
NÓKIS FILIALÍ

MUSIQA VA SAN'AT AXBOROTNOMASI / ВЕСТНИК МУЗЫКИ И ИСКУССТВА / BULLETIN OF MUSIC AND ART

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER XABARSHÍŚÍ

ILIMY-METODIKALÍQ JURNAL

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ
BILIMLENDIRIW, ILIM HÁM INNOVACIYALAR
MINISTRILIGI
ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ MÁDENIYAT
MINISTRILIGI
ÓZBEKSTAN MÁMLEKETLIK KONSERVATORIYASÍ
NÓKIS FILIALÍ**

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER XABARSHÍSÍ
Ilimiy-metodikaliq jurnal

MUSIQA VA SAN'AT AXBOROTNOMASI
Ilmiy-uslubiy jurnal

ВЕСТНИК МУЗЫКИ И ИСКУССТВА
Научно-методический журнал

BULLETIN OF MUSIC AND ART
Scientific-methodical journal

№ 1(5)/2025

SHÓLKEMLESTIRIWSHI:

Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali

Bas redaktor: – Allanbaev Rudakiy, *professor*

Juwaplı xatker: – Kamalova Difuza, *filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori, docent.*

REDKOLLEGIYA AĞZALARI:

OZODBEK NAZARBEKOV – Ózbekstan Respublikası Mádeniyat ministri, *professor*;

AZIZBEK TURDIEV – Ózbekstan Respublikası Mektepge shekemgi hám mektep bilimlendiriw ministri máslahátshisi, *filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD)*;

BEGIS TEMIRBAEV – Qaraqalpaqstan Respublikası Mádeniyat ministri, *docent*;

KAMOLIDDIN URINBAYEV – Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası rektori, *professor*;

OMONILLA RIZAEV – kórkem ónertanıw ilimleriniń kandidati, *professor*;

HIKMAT RAJABOV – *professor*;

ORAZALI TOSHMATOV – *professor*;

BAXT AZIMOV – pedagogika ilimleri kandidati, *docent*,

MUHABBAT TOLAXOJAEVA – kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori, *professor*;

MARFUA XAMIDOVA - kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori, *professor*;

BOLTABOY SHODIYEV - kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori;

OZODA TOSHMATOVA - kórkem ónertanıw ilimleriniń doktori, *professor*;

SAYYORA ĞAFUROVA – *professor*;

OYDIN ABDULLAEVA – *professor*;

IRODA MIRTALIPOVA – kórkem ónertanıw ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD);

PARAXAT MAMUTOV – kórkem ónertanıw ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD);

QURBANBAY JARIMBETOV – filologiya ilimleriniń doktori, *professor*;

ALIMA BERDIMURATOVA – filosofiya ilimleriniń doktori, *professor*;

ZIYADA BEKBERGENOVA – filologiya ilimleriniń doktori (DSc), *professor*;

ALIMA PIRNIYAZOVA – filologiya ilimleriniń doktori (DSc);

YUSUPOV QONÍSBAY – pedagogika ilimleriniń doktori (DSc), *professor*;

UTEBAEV TAJIBAY - pedagogika ilimleriniń doktori (DSc), *professor*;

SEYTKASIMOV DAULETNAZAR - pedagogika ilimleriniń doktori (DSc);

ARTÍQBAY EREJEPOV – pedagogika ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), *docent*;

JAÑABAY MARZIYAEV – filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktori (PhD), *docent*;

Jurnal qaraqalpaq, ózbek, rus hám ingliz tillerinde baspadan shıǵarıladı. Jurnal Ózbekstan Respublikası Prezidenti Administraciyası janındaǵı Málimleme hám ǵalaba kommunikaciýalar agentligi tárepinen mámleketlik dizimnen ótkerilgen. №047569 4-oktyabr, 2022-jıl.

Ózbekstan Respublikası Joqarı Attestaciya Komissiyasınıń 2024-jıl 30-iyuldaǵı 358-sanlı qararı tiykarında jurnal 17.00.00-Kórkem ónertanıw ilimleri jónelisi boyınsha dissertaciya nátiýjelerin baspadan shıǵarıw ushın arnalǵan jetekshi ilimiy jurnallar qatarına kiritilgen.

Redaksiya mánzili: Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali Turan oypatı 29-jay.

E-mail: ozdknf@edu.uz, UZDK_Nukus@exat. Tel:551020540 Veb-sayt: <https://science.uzdknf.uz/>

ISSN-2181-4112

FORTEPIANO ATQARÍWSHÍLÍĞÍNDA POLIFONIYA JANRÍNÍN ÁHMIYETI. POLIFONIYALÍQ SHÍĞARMALAR USTINDE JUMÍS ALÍP BARÍW

Iseev R.

Ózbekstan mámleketlik konservatoriyası Nókis filiali

Anotaciya: Bul maqalada arnawlı fortepiano klasında polifoniya shıǵarmalar ústinde islewde ushırasatuǵın tiykarǵı túsınikleri táriyiplenedi. Sonday-aq, arnawlı fortepiano klasındaǵı jumıstın tiykarǵı bólegi sıpatında polifoniya ústinde islew, ayırım texnikalıq tárepleri, óz betinshe shınıǵıwlar, fortepiano atqarıwshılıǵın úyretiwde bul procestın áhmiyeti boyınsha usınıslar berilgen.

Gilt sózler: polifoniya, muzika, fortepiano, fortepiano atqarıwshılıǵı, ses, dawıs, texnika, jáhán klassikalıq muzıkası, metod, fortepiano texnikası.

Анотация: В данной статье описываются основные понятия работы над полифонией, встречающихся при работе над произведениями в классе специального фортепиано. Работа над полифонией как основная часть работы в классе специального фортепиано, некоторые технические аспекты, даны рекомендации по самостоятельным занятиям, о важности этого процесса в обучении фортепианному исполнительству.

Ключевые слова: Полифония, музыка, фортепиано, фортепианное исполнительство, звук, техника, мировая классическая музыка, метод, фортепианная техника.

Abstract: This article describes the basic concepts of working on polyphony, encountered when working on pieces in a special piano class. Working on polyphony as the main part of work in a special piano class, some technical aspects, recommendations for independent studies, about the importance of this process in teaching piano performance.

Keywords: Polyphony, music, piano, piano performance, sound, technique, world classical music, method, piano technique.

Kirisiw: Xalqımız ǵárezsizlikke erisken qısqa tariyxıy dáwir ishinde perzentlerimizdiń kámil insan bolıp jetilisiwi ushın olardı joqarı mánawiyat, milliy ǵárezsizlik ideyalarına sadıq insanlar etip tárbiyalaw ayrıqsha áhmiyetli. Bunıń ushın tek ǵana oqıtılıp atırǵan pánlerge emes, al tálim-tárbiya proceslerine de pedagogikalıq texnologiyalardı engiziw sabaq sapasın asıradı, sabaqlardı oqıwshılar tárepien ózlestiriliwi sezilerli dárejede artadı, oqıwshılardı erkin pikir júrgiziwge iytermeleydi, bul bolsa tikkeley oqıtıwshıǵa kóp nárse baylanıslı ekenligin kórsetedi. Usı faktorlar muzika baǵdarında bilim alıp atırǵan oqıwshı-jaslardıń jeke imkaniyatları, bilim

potencialı, atqarıw sheberligi, mánawiy-etikalıq sapaları, sonıń menen birge ruwxıy halatın tárbiyalawda da ózine tán orınǵa iye.

Pedagogikalıq texnologiya – arnawlı oqıtıw usılları, metodları, túrleri, psixologiyalıq jolları hám tárbiyalıq quralları kompleksi, toplamı, psixo-pedagogikalıq úgitler jıynaǵı.

Bilimlendiriw texnologiyası – bilimlendiriwdiń óz aldına qoyǵan anıq maqsetine erisiw procesi, onıń ulıwmalıq mazmunı, bilimlendiriw procesi aldınnan islep shıǵılǵan hám rejelestirilgen anıq metod, usıllar, pútin sistema tiykarında basqıshpa-basqısh basqarıw, usı qurallardan nátiyjeli hám ónimli paydalanıw, sońında bilimlendiriw procesin joqarı dárejede basqarıw. Fortepiano muzıkası janrların úyreniw muzıkalıq bilimlendiriwdiń barlıq basqıshlarındǵı áhmiyetli másele sanaladı.

Tiykargı bólim: Oqıwshı oqıw procesiniń dáslepki jıllarınan baslap polifoniyalıq jazıwdıń hámme túrleri menen tanısıwı kerek – dawıs astı, qarama-qarsı, imitaciyalıq. Sonıń menen birge, eki, soń úsh qarama-qarsı dawıslı hár qıylı xarakterdegi polifoniyalıq shıǵarmalardı shertiwdiń elementar kónlikpelerine iye bolıwı lazım. Dawıs astı polifoniya – tiykargı dawıs rawajlanıp, qalǵanları onday dárejede erkinlikke iye bolmaǵan halda tiykargı dawısqa baǵınıshlı boladı. Ayırım jaǵdaylarda bul dawıslar tiykargı dawıstı belgili bir ózgerisler menen tákirarlap, onıń menen parallel ráwishte rawajlanadı. Bunnan basqa jaǵdaylarda bolsa, bul dawıslar tiykargı dawıstan ayırıqsha bolıp, ulıwmalıq rawajlanıw konturlarında birlesiwı múmkin. Hár qaysı jaǵdayda da dawıs astı polifoniyası melodiyalıq rawajlanıwdıń ulıwmalıq namasın keńeytiwge xızmet etedi.

Qarama-qarsı dawıslar polifoniyası – melodiyalıq baslawshılıqtıń hár qıylı dawıslarda ózgeriwshen halda rawajlanıwı. Nátiyjede dawıslar gezekpe-gezek aldınǵı orınǵa shıǵadı. Máselen, I.S.Baxtıń sol-minor tonallıqtaǵı “Kishi prelyudiya”sın keltiriw múmkin:

МАЛЕНЬКАЯ ПРЕЛЮДИЯ СОЛЬ МИНОР

7
И. С. БАХ

Minuet Trio
Andante

Imitatsiyalıq polifoniya – bir melodiyalıq sıziqtıń hár qıylı dawıslarda izbe-iz keliwi (kanon) yaqı bir melodiyalıq syujet temanıń hár qıylı dawıslarında ótiwi (fuga). Fuga hám onıń túrleri (fugetta, invenciya)nde temanı atqarıp atırǵan dawıs jetekshi esaplanadı. Kanonda bolsa jetekshi wazıypanı namanıń individuallasqan bólimin óz ishine alǵan dawıs orınlaydı. Máselen, I.S.Baxtıń do minor eki dawıslı invenciyasında 7-8-taktlerde joqarı dawıs individuallasqan:

Gomofon-garmoniyalıq - dúzilisli shıǵarmalarda nama jetekshi orında turadı. Qosılıp aytıw bolsa nama tárepinen jaratılǵan obrazdı toltıradı. Geyde qosılıp aytıw fon wazıypasın atqaradı. Polifoniya ústinde islew waqtında oqıwshı dawıslar qatnasın anıq esitiwi kerek. Sol maqsette úyrenilip atırǵan polifoniyalıq shıǵarmanıń dawısların bólek-bólek aytıp hám shertip kóriw kerek (bir dawıstı oqıwshı, ekinshisin oqıtıwshı). Eger klassta eki fortepiano bolsa, onda eki dawıstı hár qıylı saz ásbabında shertip kóriw paydalı boladı. Dawıslar arasındaqı polifoniyalıq múnásibetti túsiniwde tek oqıwdıń dáslepki basqıshlarında emes, al keyinshelik quramalıraq bolǵan shıǵarmalarda úyreniwde de tolıq túsinip islew lazım. Eger eki dawıs bir waqıttıń ózinde bir qoldıń partiyasında kelse, dáslep oqıwshıǵa bul strukturanı eki qol menen shertip kóriwde usınıs etiw múmkin. Usı jol menen oqıwshı óz atqarıwında kerekli namalılıqqa ańsat erisiwi múmkin boladı hám ámelde tiykarǵı maqset ele de aydınlasadı.

Usı polifoniyalıq wazıypa orınlangannan soń ayrıqsha dawıslar ústinde islew kerek boladı. Bunda oqıwshı hár bir dawıstı basınan aqırına shekem juwmaqlanǵan hám túsinikli ráwishte sherte alıwına erisiw zárúr.

Dawıslardı ayrıqsha úyrenip bolǵannan soń, olardı jup-jup úyreniw paydalı. Bunda dıqqat penen tıńlaw nátiyjesinde kerekli dawısqa erisiwi zárúr, hárbir nama sızıǵınıń xarakteri joǵalmawı kerek.

I.S.Baxtıń sol minor “Menuet”i qarama-qarsı polifoniyaǵa mısál bola aladı. Bul jerde joqarı dawıs jetekshi bolıp, rawajlangan hám individuallasqan. Ekinshi dawıs ta qosılıp aytıw wazıypasın orınlamay, al joqarı dawıs sıyaqlı ózinde ayaq oynınıń janrlıq ózgesheliklerin jámlegen halda erkin melodiyalıq sızıqtı iyeleydi:

Menuet

Ayaq oyn xarakterinen kelip shıǵıp oqıwshı ushın usı shıǵarmanıń polifoniyalıq táreplerin hám menuettiń mazmunın túsiniw ańsat boladı. Bunda talaptı barlıq menuetlerdiń muzikalıq dúzilisi ózgeshelikleri menen tanıstırıw áhmiyetli esaplanadı. Soǵan kóre, frazalardıń bóliniwin (frazirovka) de túsindiriw kerek. Sonnan soń, birinshi takttegi segizlik notalardı jumsaq, ekinshi takttiń kúshli bólegine qaraǵanda kúshli hám keyingi bóleklerin jeńil atqarıw kerekligi túsiniikli boladı. Ekinshi takttegi kúshsiz bólekte keletuǵın shereklik notalardı hár qıylı barmaq penen shertiw maqsetke muwapıq. Kerisinshe jaǵdayda úshinshi bólektegi sol sesi 1-barmaq penen alıńanda “awır” ses beriwi múmkin. Tómendegi atqarıw usılları da jaqsı ózlestiriledi: 5-barmaqqa qaray bilektiń háreketi hám jáne 1-barmaqqa qaytıp keliw.

Muzıkanıń xarakterin jaqsı túsiniw atqarıw tempi haqqında tuwrı túsini beredi. Shıǵarma háreketsheń, biraq tez bolmawı kerek. Kerisinshe jaǵdayda, Menuetke tán háreket anıqlıǵı joǵaladı.

Baslanǵısh kursta polifoniya tarawında I.S.Baxtıń “Kishi prelyudiya hám fugalar” toplamınan paydalanıw maqsetke muwapıq.

I.S.Baxtıń mi minordaǵı “Kishi prelyudiya”sı imitaciyalıq polifoniyalıq jazıwǵa tiykarlangan. Onıń melodiyaı teması dáslep joqarı dawısta, soń tómengi dawısta – minor hám majorda ótedi. Usı ekspoziciyalıq bólimnen keyin temanıń imitaciyaıq elementlerine tiykarlangan rawajlanıw bólimi baslanadı.

Juwmaqlawshı bólimde tema bas tonallıqqa, bas dawısta ótedi. Ol repriza wazıypasın atqarğan halda ulıwmalıq formağa úsh bólimlilik ózgeshelik bağıshlaydı.

Imitaciyalıq dúzilmeli polifoniyalıq shıǵarma ústinde islew waqtında tiykarǵı temanı tawıp, onıń barlıq dawıslardaǵı rawajlanıwın baqlaw kerek. Sonday-aq, formanı talqılaw menen shegaralanıp qalmay, al tema materialınıń kórkem rawajı procesine kirisiw, tema hám intermediyalardıń ekspressiv áhmiyetin de ańlaw kerek.

Mi minor “Prelyudiya”sı oqıwshıtı ele de quramalıraq úsh dawıslı imitaciyalıq dúzilmeli shıǵarmalarğa tayarlawda jaqsı úlgi esaplanadı. Bunnan tisqari, bul shıǵarma Legato usılı hám frazirovka etiw kónlikpesin qalıplestiriwde paydalı.

XX ásirde, házirgi dáwirge shekem de jedellik penen rawajlanıp atırǵan ózbek fortepiano tokkatası da ózin kórsetti, kompozitorlarımız tárepinen kóplegen shıǵarmalar jaratılmaqta. Olar oǵada mazmunı jaǵınan ráń-báreń hám kóp qırılı bolıp, waqıttıń jedel háreketin sáwlelendiredi. ózbek tokkatası jarqın milliy ózine tánligi, ózbek milliy saz ásbapları atqarıw usılların fortepianoda uqsatıwları menen ajıralıp turadı. ózbek fortepiano tokkatasınıń klassikalıq úlgielerin X.Izomov, G.Mushel, B.Gienko, S.Jalil jaratqan bolsa, zamanagóy tokkatalardı D.Saydaminova, D.Omonullaeva, V.Saparovlar jarattı. Olardıń dástúrlerin O.Abdullaeva, D.Zokirova, Sh.Norxojaeva hám basqa jas kompozitorlardıń tokkataları dawam ettirip, rawajlandırmaqta. ózbek fortepiano tokkataları óziniń qıyınshılıq dárejesi menen hár túrli, olar atqarıwshıǵa kórkem tárepten bay hám qızıqlı materialdı usınadı. ózbek fortepiano tokkataları milliy hám pútkil jáhán muzıka mádeniyatınıń ajralmas bólegi.

Áyyemgi klavir tokkataların ózlestiriwde Ditrix Bukstexude (1637-1707) tokkataları áhmiyetli orın tutadı. Onıń klavir ushın jazǵan tokkataları úlken virtuoız shıǵarmalardan sanaladı. Kompzitor óz shıǵarmaların tar mániste klavir ushın mólsherlengen – yaǵnıy, klavesin, klavikord ushın, hám bul kóp tárepten eksperimental áhmiyet iyelep, olarda kompoziciyanıń hár qıylı usılların qollanıw erkinligin usınǵan. Sol-major tokkatası áyyemgi tokkatalardıń aqırǵı taypalarına jaqın turadı. Ol kólemli úsh bólimli kompoziciyaǵa iye bolıp, onda áyyemgi syuita belgilerin kóriw múmkin. Shıǵarmanıń barlıq bólimleri tiykarǵı sol-major tonallıǵında jazılǵan hám olardıń hárbirinde sol dáwirde syuita quramına kirgen ol yaki bul áyyemgi ayaq oyın belgileri bayqaladı. Tokkatada imitaciyalıq rawajlanıw úlken rol oynaydı:

Toccata in G Major
BuxWV 165

Baslanǵısh akkord – sol-majordıń tonika úshsesligi tıńlawshını sazlaydı hám hárezetke shaqırw sıpatında jańlaydı. Bir-birin óz ara toltırwshı, melodiyalıq-garmoniyalıq figuraciyalar oyınına qurılǵan pyesanıń baslanıwı oǵada ájayıp ses effektin jaratadı.

Juwmaq: Tuwrı jaǵdaydıń tiykargı sezimi-bul arqa tárepden ótetuǵın putaq sezimi, pútkil deneni tómengi arqa bulshıq etler menen qollap-quwatlaw. Jelke pıshaqları arqa tárepke, jelkelerdi tómenge, kokregi keń. Atqarw waqtında jelkelerdi bos tutıw jaqsılaw bolıp tabıladı (baletde hár qanday búklem waqtında jelkeler tınısh jaǵdayda qaladı). Deneniń salmaqlıq orayı deneden vertikal túrde ótedi. Bunday jaǵday menen qonıw turaqlılıǵın saqlanıp qaladı hám erkin búklem hám túrli jónelislerde iymeyiw múmkin. Bul búklemlerde jelkeler hám pútkil yadro kiyim-kenshek hám mayısqaq sezim etedi. Arqa bulshıq etlerin qollap-quwatlaw apparatıń sharshamaslıǵın tiykargı shártlerinen biri bolıp tabıladı.

Sunday etip, pianinoshınıń jumısı fizikalıq emes, bálki intellektual zorıǵıw, muzıkalıq pikirlewdiń ayqınlıǵı hám rawajlanǵan dawıslı oyda sawlelendiriwdi talap etedi.

S.Feynberg usı aforizmlardi tákirarlawdı jaqsı kórerdi: “Pianino shertiwdi jaqsı úyreniw ushın ılajı bolǵanınsha tez-tez jaqsı hám kemnen-kem jaman shertiw kerek”. Texnika hár qanday kórkem ónerde zárúrli bolıp tabıladı. Pianinashi texnikası, onıń kóplegen túrleri oǵada quramalıǵı, onı arnawlı hám kóp jıllıq jumislarsız ózlestiriw múmkin emes. Bul jumıs klaviatura menen birinshi tanısqańızdan baslanadı hám ómir boyı dawam etedi. Oqıtıwshınıń texnika ústinde islewdegi tiykargı maqseti texnikalıq apparat zárúr muzıkalıq wazıypanı atqara alatuǵın sharayatlardı támiyinlew bolıp tabıladı.

Paydalanilgan ádebiyatlar:

1. Iseeva, A. (2024). DUWTAR-ÓZBEK MILLIY SAZ ÁSBABÍ. B ACADEMIC RESEARCH IN MODERN SCIENCE (T. 3, Выпуск 11, сс. 22–27). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10902210>
2. Iseyev Ruslan Alimjanovich. (2024). CLAUDE DEBUSSY FIRST 12 PRELUDES FOR PIANO. International Journal of Pedagogics, 4(03), 35–43. <https://doi.org/10.37547/ijp/Volume04Issue03-07>
3. Alimjanovich, I. R. . (2022). Fostering the Concerto-Performance Skills of the Pianist. Pioneer: Journal of Advanced Research and Scientific Progress, 1(6), 91–97. Retrieved from <https://innosci.org/jarsp/article/view/651>
4. Alimjanovich, I. R. . (2023). Claude Debussy Preludes for Piano. *Procedia of Philosophical and Pedagogical Sciences*, 2(3), 138–148. Retrieved from <https://procedia.online/index.php/philosophy/article/view/505>
5. Alimjanovich, Iseyev Ruslan. "Peculiarities of Rhodion Schedrin's Piano Cycles." AMERICAN JOURNAL OF SCIENCE AND LEARNING FOR DEVELOPMENT 2, no. 3 (2023): 6-15.
6. Alimjanovich, Iseyev Ruslan. "FORTEPIANO PANININ JAHAN MUZIKA OQIW PROCESINDEGI AHMIYETI HAM ORNI". MUZIKA HAM KORKEM ONER XABARSHISI (ilimiy-metodikaliq jurnal); 141-145, 2023, ISSN — 2181-4112
7. Alimjanovich, Iseyev Ruslan. " FORTEPIANO ATQARÍWSHÍLÍGÍ". (Oqıw qollanba). – Nókis: “Jazıwshı”, 2023. – 96 b. (Guvohnoma nomeri 784980)

MAZMUNÍ

MUZÍKATANÍW

1	Ходжаметова Г.И. КАРАКАЛПАКСКАЯ ТРАДИЦИОННАЯ МУЗЫКА КАК ПЕРВООСНОВА СОЧИНЕНИЙ ФОРТЕПИАННОЙ МУЗЫКИ	3
2	Charshemov J. P.XINDEMITNING “LUDUS TONALIS” TSIKLINING GARMANIK TAXLILI	10
3	Мухаммедниязов К.Т. ИЗУЧЕНИИ ПРОБЛЕМЫ ВЗАИМОСВЯЗИ МУЗЫКИ И СЛОВА НА ПРИМЕРЕ «ПОЭТИКИ» АРИСТОТЕЛЯ	16
4	Abatbaeva R.O. XX ASRNING IKKINCHI YARMIDA QORAQALPOQ MUSIQASI	22
5	Саидхонов А.С. ДВЕНАДЦАТЬ ГРАНИ СОВЕРШЕНСТВА (На примере трансцендентные этюды Ференца Листа)	29
6	Жумабаев А.Е., Муратбаева А.А. МУЗЫКАЛЬНАЯ ФОЛЬКЛОРИСТИКА	42
7	Saburova U.M. LYUDVIG BETHOVEN IJODIDA VARIATION SHAKL	48

KÓRKEM ÓNER

8	Allanbaev R.O. QORAQALPOQ KOMPOZITORLARI ASARLARIDA MUSIQIY DRAMALAR	53
9	Abdullaev F., Muratbaev A. QARAQALPAQSTANDA DEMLI ORKESTRINIŇ DÚZILIWI HÁM ONIŇ RAWAJLANIŇW BASQIŠHLARI	59
10	Qurbanazarov P. DAMLI CHOLG‘ULAR VA ULARNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	65
11	Shermatov K.E. BUYUK ALLOMALAR ABU ALI IBN SINO VA ABU NASR FAROBIYLARNING MUSIQIY MEROSI	73
12	Abdullaeva U., Razatdinova A. KOMPOZITOR KEŇESBAY ABDULLAEVTIŇ QARAQALPAQ XALIŇ NAMALARINIŇ RAWAJLANIŇWINA QOSQAN ÚLESI	80
13	Александрова О.А. ПАМЯТИ ОПЕРНОГО ПЕВЦА КУРКМАСА МУХИТДИНОВА	86
14	Allaniyazov B. SKRIPKANING TARIXIY RIVOJLANISH JARAYONI	91
15	Erejepov A.A. QARAQALPAQ BAQSISHILIQ MEKTEPLERINIŇ ATQARIWSHILIQ KÓRKEM ÓNERI ÓZGESHELIKLERI HAQQINDA	98

16	Kamalova G.M. HIKMAT RAJABOVTIŇ DÓRETIWSHILIGINE TÁN ÓZGESHELIKLERI	104
17	Dosimbetov B.X. CHOLG‘U IJROCHISINI KONSERT VA SAHNA NAMOIYISHIGA TAYYORLASHNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	113
18	Zuxurov M.M. DIRIJYORLIQTA QOL HÁREKETLERINIŇ DURIS ATQARILIWI HÁM OLARDI RAWAJLANDIRIW	120
19	Embergenova G.A., Yo‘ldoshev L.E. XOR ASARLARINI TAHLIL QILISH OMILLARI	130
20	Paxratdinova L.Sh. SKRIPKA SAZ ÁSBABÍ TARIYXÍ	136
21	Karimova I.I. SKRIPKA SAZ ÁSBABÍNA SHÍĠARMA JAZĠAN DÓRETIWSHILER HÁM PROFESSIONAL ATQARÍWSHÍLAR ÁHMIYETI	145
22	Rejepov Sh.B. ĠAYÍP DEMESINOVTIŇ FORTEPIANO DÓRETIWSHILIGI (“Prelyudiya”lari misalında)	153
23	Mamutov P.A. TEATRDÍŇ TARIYXÍY QÁLIPLESIWI HÁM DRAMATURGIYANIŇ RAWAJLANIW BASQÍSHLARÍ	159

MUZÍKA PEDAGOGIKASÍ

24	Umarova V.A. MUSIQA-IJROCHILARNI TANLOVLARGA TAYYORLASHDA USTOZ VA OILANING ROLI	164
25	Tnibaev P.K. DAMLI CHOLG‘ULARNI TALABALARGA O‘RGATISH: PEDAGOGIK YONDASHUVLAR VA METODLAR	169
26	Элмуродова Г.А. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ТЕХНИКИ ПО ПРЕДМЕТУ ФОРТЕПИАНО (НА ПРИМЕРЕ ЭТЮДОВ К. ЧЕРНИ)	173
27	Iseev R. FORTEPIANO ATQARÍWSHÍLÍĠÍŇDA POLIFONIYA JANRINIŇ AHMIYETI. POLIFONIYALÍQ SHÍĠARMALAR USTINDE JUMÍS ALÍP BARÍW	180

JÁMIYETLIK-GUMANITAR PÁNLER

28	Jabbarov I.A., Bazarbaeva N.I. MOBILE APPLICATIONS AS A CONTEMPORARY INSTRUMENT FOR ENHANCING ENGLISH LANGUAGE LEARNING	187
29	Marziyaev J.K. JOQARÍ OQÍW ORÍNLARÍŇDA JURNALIST QÁNIGELERDI TAYARLAW	194
30	Kalimbetova S.A. O‘ZBEK JADID DRAMATURGIYASI VA TEATRI (“Padarkush” va “To‘y” dramalari misolida)	201

MUZÍKA HÁM KÓRKEM ÓNER
XABARSHÍSÍ
Ilimiy-metodikalıq jurnal